

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **Ch. A.**, zast. opatrovníkem Mgr. Markem Hudlickým, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2024, č. j. KRPP-162919-6/ČJ-2024-030022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 12. 2024, č. j. 17 A 23/2024-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému opatrovníkovi žalobce Mgr. Markovi Hudlickému, advokátovi se sídlem Františkánská 7, Plzeň, **se přiznává** odměna za seps kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů ve výši 5 070 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše uvedeným rozhodnutím žalovaného byl žalobce zajištěn podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) za účelem předání do Švýcarské konfederace a Německé spolkové republiky. Žalobce byl zajištěn, neboť při pobytové kontrole dne 14. 11. 2024 nepředložil žádný doklad totožnosti. Daktyloskopické otisky žalobce byly porovnány v systému Eurodac, kde byly nalezeny dvě shody, což potvrdilo, že žalobce je žadatelem o mezinárodní ochranu v Německu a Švýcarsku.

[2] V policejním protokolu žalobce uvedl, že z Tuniské republiky vycestoval v červenci 2024 a při potopení člunu přišel o všechny svoje věci včetně dokladů totožnosti. Do České republiky přicestoval dne 13. 11. 2024 vlakem z Německa a následující den chtěl žádat o mezinárodní ochranu. Žalobce neměl žádné finanční prostředky na vycestování, ani zdravotní pojištění, v České republice nemá žádnou adresu, doklady totožnosti a cestovní pas nikdy nevlastnil.

[3] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce pobýval na území bez platného oprávnění k pobytu a že jsou splněny podmínky pro jeho zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, protože žalobce bude předán podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“), do Německa či Švýcarska a nebyly splněny podmínky na uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť nemá platný cestovní pas, finanční prostředky ani adresu pobytu v České republice.

[4] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu, v níž namítal, že žalovaný nesprávně interpretoval čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a že stanovená doba zajištění překračuje maximální možnou délku v této fázi předávacího procesu. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí, neboť postupoval v souladu s nařízením Dublin III a doba zajištění je přiměřená okolnostem případu.

[5] Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Konstatoval, že žalovaný postupoval správně podle zákona o pobytu cizinců a že stanovená doba zajištění na 45 dnů je přiměřená okolnostem případu. Dále uvedl, že žalobce nerespektoval probíhající řízení o mezinárodní ochraně ve Švýcarsku a Německu a bez dokladů cestoval do dalších států, což potvrzuje vážné nebezpečí útěku.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel namítá, že krajský soud věc nesprávně posoudil, když potvrdil závěry žalovaného, který rozhodl o zajištění stěžovatele za účelem jeho předání podle nařízení Dublin III a stanovil dobu trvání zajištění na 45 dnů.

[8] Dále uvádí, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s mimořádnými okolnostmi, jako byla ztráta dokladů při nehodě na moři, a že nebylo řádně posouzeno, zda jsou splněny všechny podmínky pro uložení zajištění a následné předání. Důraz byl kladen na formální nedostatky, a to na úkor možnosti žádosti o mezinárodní ochranu.

[9] Rovněž namítá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s principem přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců a článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tvrdí, že správní orgán měl pečlivě zkoumat existenci důvodů

pokračování

znemožňujících vycestování uvedených v § 179 zákona o pobytu cizinců a v článku 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

[10] S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhuje zrušení napadeného výroku I. rozsudku a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[14] NSS shledal, že kasační stížnost není přijatelná, jelikož nebyl naplněn žádný z obou výše uvedených důvodů. Na stěžovatelovy námitky již nabízí dostatečnou odpověď ustálená judikatura NSS, na kterou odkazuje níže.

[15] Stěžovatel v první kasační námitce vytýká krajskému soudu, že řádně neposoudil, zda jsou splněny všechny podmínky pro zajištění a následné předání, a že důvody zakládající vážné nebezpečí útěku dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců jsou podloženy na čistě formálních nedostacích, jako jsou chybějící osobní doklady. Stěžovatel tak nedostal možnost požádat o mezinárodní ochranu a místo toho byl umístěn do ZZC.

[16] Stěžovatel byl zajištěn podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož platí, že *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky*. Podle odstavce 4 téhož ustanovení dále platí, že *„policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo*

nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území. Podle usnesení NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 5 Azs 10/2024–55, týkajícího se obdobné skutkové situace bylo „nebezpečí útěku stěžovatele ve smyslu citovaného ustanovení ve spojení s čl. 2 písm. n) a čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III dáno, neboť stěžovatel vstoupil na území ČR neoprávněně a nedisponoval přitom platnými doklady.“

[17] Problematikou zajištění namísto uložení zvláštních opatření se NSS již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011–50, k tomu uvedl: *„Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit.“*

[18] Správní orgán je vždy povinen zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, případný nelegální vstup na území, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie, například vyčkání konce řízení o mezinárodní ochraně (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, č. 3559/2017 Sb. NSS). Institut zajištění není sankcí, i když se obvykle uplatňuje kvůli snížené pravděpodobnosti, že cizinec splní uložené povinnosti, což často vyplývá z jeho předchozího protiprávního jednání (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Azs 49/2015-48).

[19] V nynějším případě stěžovatel pobýval na území ČR bez cestovního dokladu a platného víza, což znamená, že zde byl neoprávněně. Tím naplnil jednu z demonstrativně stanovených podmínek existence vážného nebezpečí útěku vyplývající z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2019, č. j. 8 Azs 200/2018-36).

[20] Navíc již před vstupem na území ČR požádal o mezinárodní ochranu ve dvou členských státech a nevyčkal na konec řízení. *„Cílem dublinského systému, který se v současnosti opírá o nařízení Dublin III, je zajistit, aby byl za posuzování žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, dále zabránit zahlcení systému žádostmi téže osoby v různých členských státech a co nejrychleji určit stát příslušný k posuzování žádosti, aby byl zaručen přístup k účinné mezinárodní ochraně. Tím nařízením směřuje k eliminaci tzv. forum shopping, respektive asylum shopping – ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. Za tím účelem obsahuje nařízení Dublin III podrobná kritéria pro určování příslušného státu tak, aby v individuálních situacích bylo možné jednoznačně posoudit, který členský stát je odpovědný za posuzování konkrétní žádosti“* (rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 - 25). Ani podle judikatury NSS tak nebyla chybná úvaha žalovaného a poté krajského soudu, že byly splněny všechny podmínky pro uložení zajištění za účelem následného předání.

[21] V druhé kasační námitce stěžovatel tvrdí, že krajský soud nedostatečně vypořádal princip přiměřenosti a důvody znemožňující vycestování spojené se zásadou „*non-refoulement*“.

[22] Co se týče zásahu do soukromého a rodinného života, NSS se otázkou přiměřenosti opakovaně zabýval ve své ustálené judikatuře. Například v bodě 29 rozsudku ze dne 30. 6.

pokračování

2022, č. j. 5 Azs 165/2020 – 17, NSS uvedl: „*Také k námitce stěžovatele týkající se povinnosti žalované zabývat se přiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu čl. 8 Úmluvy, Nejvyšší správní soud opětovně připomíná, že na základě žalobou napadeného rozhodnutí nemělo dojít k předání (přemístění) stěžovatele do jiného členského státu (a už vůbec ne do země původu), ale rozhodovalo se o jeho zajištění za účelem přemístění. Je pravdou, že čl. 8 Úmluvy dopadá i na případy, kde zákon o pobytu cizinců s posuzováním přiměřenosti rozhodnutí z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života cizince nepočítá. I v případech takových rozhodnutí je třeba se touto otázkou zabývat, pokud cizinec vznesl konkrétní námitku nepřiměřenosti rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do soukromého či rodinného života a tato námitka není již na první pohled nemyslitelná či zdánlivá (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 5 Azs 28/2020 – 38, či ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39, publ. pod č. 3990/2020 Sb. NSS).*“

[23] Stěžovatel neuvedl do protokolu žalovaného, žaloby ani kasační stížnosti žádné konkrétní okolnosti, které by bylo potřeba zohlednit. Částí námitky ohledně zásady „*non-refoulement*“ se NSS nebude zabývat, jelikož byl stěžovatel předáván do Německa či Švýcarska, kde žádal o mezinárodní ochranu, a nikoliv do Tuniské republiky, tedy země jeho původu. Je navíc třeba připomenout, že předmětem nynějšího soudního přezkumu není ani přímo rozhodnutí o předání do Německa či Švýcarska, ale rozhodnutí o stěžovatelově zajištění za účelem tohoto předání.

[24] Lze proto uzavřít, že ve věci stěžovatele nedošlo k naplnění žádné z dříve uvedených podmínek přijatelnosti, a NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[27] Krajský soud ustanovil usnesením ze dne 7. 2. 2025, č. j. 17 A 23/2024-37, opatrovníkem stěžovatele Mgr. Marka Hudlického, advokáta, z důvodu nemožnosti doručení rozsudku, jelikož současný pobyt stěžovatele není znám. Náklady v podobě odměny ustanoveného opatrovníka a náhrady hotových výdajů platí stát. Opatrovník, ustanovený v řízení před krajským soudem, zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna stěžovatelova opatrovníka byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v podání (včetně doplnění) kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Opatrovníkovi stěžovatele tak náleží odměna ve výši 4 620 Kč, a to dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu. Vedle toho má zástupce stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkově tedy ustanovenému zástupci přísluší odměna za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve výši 5 070 Kč. Tuto částku mu Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. března 2025

Pavel Molek
předseda senátu